

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. S. nie podlega od dnia 10 czerwca 2014 roku ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik

u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w dniach 12-17 listopada 2014 roku przeprowadził postępowanie kontrolne w zakresie zgłoszenia A. S. do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.. W trakcie kontroli została przedłożona umowa o pracę zawarta w dniu 10 czerwca 2014 roku pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością reprezentowaną przez pełnomocnika E. D., a A. S., na czas nieokreślony, na stanowisku wice Prezes zarządu, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 7.000,00 zł. Natomiast od dnia 14 lipca 2014 roku do dnia 31 lipca 2014 roku, od dnia 18 sierpnia 2014 roku do dnia 30 października 2014 roku, od dnia 13 listopada 2014 roku do dnia 27 listopada 2014 roku ubezpieczonej zostały wystawione zaświadczenia o niezdolności do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. Następnie od 29 sierpnia 2014 roku do dnia 30 października 2014 roku, od dnia 13 listopada 2014 roku do dnia 27 listopada 2014 roku A. S. wystąpiła

z roszczeniem o wypłatę zasiłku chorobowego przypadającego w okresie ciąży. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgromadzone w postępowaniu wyjaśniającym dokumenty oraz złożone wyjaśnienia przez strony przemawiają za uznaniem, że stanowisko pracy ubezpieczonej utworzono jedynie w celu jej zatrudnienia, a umowa o pracę została zawarta nie dla wykonania pracy, ale z zamiarem uzyskiwania świadczeń z ubezpieczeń społecznych w razie choroby przysługujących osobie o statusie pracownika i przemawiają za uznaniem pozorności umowy.

/decyzja - k.93-95 akt ZUS/

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą, w dniu 24 grudnia 2014 roku A. S. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika złożyła od niej odwołanie, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że podlega od dnia 10 czerwca 2014 roku obowiązkowym ubezpieczeniom tj. emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia w charakterze pracownika u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z wynagrodzeniem określonym w umowie o pracę 7.000,00 zł oraz o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz ubezpieczonej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołująca podniosła, że stwierdzenia organu rentowego wyrażone w zaskarżonej decyzji, oparte zostały na ustalonym niepełnym stanie faktycznym, a także wadliwej i jednostronnej jego ocenie. Ubezpieczona wskazała, że w październiku 2012 roku wraz ze współnikiem A. W. założyli spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (...). A. W. został prezesem zarządu, natomiast A. S. wiceprezesem zarządu. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 10 grudnia 2012 roku. Spółka zajmuje się zakupem nieruchomości (mieszkań) na własny rachunek w celu ich dalszej odsprzedaży. Początkowo wspólnicy pełnili funkcje w zarządzie nieodpłatnie i pozostawali w stosunku pracy u innych pracodawców. A. S. od dnia 2 września 2010 roku pracowała w biurze (...) na stanowisku księgowej. Od powstania spółki zajmowała się między innymi prowadzeniem jej księgowości. Drugi ze wspólników ze względu na swoją pracę, która wiąże się z częstymi wyjazdami za granicę z natury rzeczy na co dzień nie może zajmować się sprawami spółki. Odwołująca podniosła, że rozwój spółki spowodował konieczność zatrudnienia jej w pełnym wymiarze czasu pracy w czerwcu 2014 roku. Odwołująca argumentowała, iż w spornym okresie świadczyła pracę, zawarła szereg umów z klientami, dokonywała wielu uzgodnień w różnych urzędach związanych ze stanem prawnym nieruchomości będących przedmiotem działalności spółki. Wskazała, że podpisanie umowy na rynku nieruchomości poprzedzone jest wielogodzinnymi negocjacjami. Podniesiono, że większe zaangażowanie odwołującej wynikające z zatrudnienia w pełnym wymiarze godzin w działalność spółki spowodowało znaczny wzrost przychodów i dochodów K. (...). Odwołująca argumentowała, że jej zatrudnienie z wysokim wynagrodzeniem, uzasadnione było również jej bardzo dobrym wykształceniem i przygotowaniem do

prowadzenia spraw spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Odnosząc się do dalszych zarzutów organu rentowego wskazano, że zwolnienie za okres od dnia

14 lipca 2014 roku do dnia 31 lipca 2014 roku nie dotyczyło niezdolności do pracy wynikającej z choroby związanej z ciążą, także drugie zwolnienie za okres od dnia

18 sierpnia 2014 roku do dnia 30 października 2014 roku początkowo nie było uzasadnione chorobą związaną z ciążą. Natomiast dopiero od dnia 2 września 2014 roku nastąpiły komplikacje wynikające z odmiennego stanu ubezpieczonej. Podkreślono, że A. S. w okresach poprawy zdrowia wracała do pracy i świadczyła ją w pełnym wymiarze godzin, w pełni kompetentnie co powodowało polepszenie wyników finansowych spółki.

/odwołanie - k. 2-7, koperta – k.28/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 15 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację, jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 30/

Na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2016 roku pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie, pełnomocnik zainteresowanego (upoważniony do reprezentowania spółki w niniejszym postępowaniu) przyłączył się do jej stanowiska. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

/oświadczenia pełnomocnika wnioskodawczynie, pełnomocnika zainteresowanej (...) Sp. z o.o. i pełnomocnika ZUS: 00:01:33 – płyta CD k. 175, protokół z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników – k.65 /

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie A. S. legitymuje się wykształceniem wyższym, posiada tytuł magistra administracji oraz magistra euromarketingu, ponadto ukończyła studia podyplomowe w zakresie rachunkowości. Wnioskodawczynie od dnia 9 kwietnia 2014 roku posiada także certyfikat księgowy potwierdzający jej kwalifikacje i uprawnienia do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. A. S. posługuje się językiem angielskim i hiszpańskim, a także posiada prawo jazdy kat. B.

/kopia dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia – k. 3a, kopia dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia – k. 3b, kopia dyplomu ukończenia studiów podyplomowych – k. 3c, certyfikat księgowy – k. 3d, kwestionariusz osobowy – k. 1 akta osobowe A. S. w kopercie k. 70/

A. S. od dnia 2 września 2010 roku była zatrudniona przez VIDE E. D. na podstawie umowy o pracę, w okresie od dnia 2 września 2010 roku do dnia

31 grudnia 2010 roku w wymiarze ¼ etatu z wynagrodzeniem w wysokości 350,00 zł brutto miesięcznie, w okresie od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2011 roku

w wymiarze ½ etatu z wynagrodzeniem w wysokości 700,00 zł brutto miesięcznie oraz od dnia 1 maja 2011 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku księgowej

z wynagrodzeniem 2.000,00 zł brutto miesięcznie.

/bezsporne, a nadto świadectwo pracy z dn. 9.06.2014 r. – k. 4 – część C akta osobowe A. S. w kopercie k. 83, umowa o pracę z dn. 2.09.2010 r. – k. 1, aneks do umowy o pracę z dn. 30.12.2010 r. – k. 9a, aneks do umowy o pracę z dn. 29.04.2011 r. – k. 9b, aneks do umowy o pracę z dn. 1.07.2011 r. – k. 9c - część B akta osobowe A. S. w kopercie k. 83, zeznania świadka E. D.: 00:04:15 – płyta CD k. 175/

E. D. jest matką wnioskodawczynie.

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawczyni poznała A. W. w trakcie zatrudnienia w biurze (...), zajmował się on obrotem nieruchomości i zlecał firmie (...) prowadzenie swojej księgowości. A. S. podjęła rozmowy z A. W. w zakresie prowadzenia wspólnie działalności polegającej na obrocie nieruchomościami i ostatecznie zdecydowali o prowadzeniu działalności w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

/zeznania świadka E. D.: 00:04:15 – płyta CD k. 175, zeznania wnioskodawczyni: 00:31:47 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175, zeznania zainteresowanego A. W.: 00:45:00 – płyta CD 175/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., ul. (...) została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu

10 grudnia 2012 roku, udziałowcami spółki są A. W. i A. S. posiadający po 75 udziałów. Zarząd spółki stanowi A. W. - prezes zarządu i A. S. - wiceprezes zarządu. Przedmiotem działalności płatnika składek jest m.in. kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie, doradztwo związane z zarządzaniem, działalność usługowa wspomagająca transport, hotele i podobne obiekty zakwaterowania, sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych i inne.

/bezsporne, a nadto wpis do Krajowego Rejestru Sądowego- k.91-92 akt ZUS/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zajmuje się kupnem, sprzedażą nieruchomości, a także pośrednictwem w sprzedaży nieruchomości. Spółka wynajmuje lokal, będący jej siedzibą od biura (...). Biuro to sprawuje nadzór nad sprawami księgowymi spółki. Prezes spółki A. W. pozostaje w stosunku pracy u innego pracodawcy na stanowisku kierowcy, w związku z czym często przebywa poza granicami kraju. Po zarejestrowaniu spółki wnioskodawczyni oraz A. W. w miarę możliwości czasowych brali udział w licytacjach komorniczych mieszkań, wyszukiwali okazji rynkowych zakupu nieruchomości poprzez kontakt z biurami pośredniczącymi w sprzedaży nieruchomości, śledzili oferty sprzedaży mieszkań osób prywatnych w Internecie. Wnioskodawczyni dodatkowo zajmowała się sprawami księgowymi spółki.

/umowy przedwstępne sprzedaży nieruchomości – k. 99-99, k. 105-105, k. 11-112, akty notarialne – k. 100-103, k. 106-110, zeznania świadka E. D.: 00:04:15, 00:21:08 – płyta CD k. 175, zeznania wnioskodawczyni: 00:02:05 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175, zeznania zainteresowanego A. W.: 00:45:00 – płyta CD 175/

W ramach zatrudnienia u VIDE E. D. wnioskodawczyni świadczyła pracę codziennie w godzinach od 8:00 do 16:00. Zdarzało się, że w trakcie pracy A. S. załatwiała sprawy związane z działalnością zainteresowanej spółki. Wnioskodawczyni nie widziała możliwości dalszego rozwoju zawodowego w dotychczasowej pracy.

/zeznania świadka E. D.: 00:04:15 – płyta CD k. 175, zeznania wnioskodawczyni: 00:02:05, 00:31:47 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175, zeznania zainteresowanego A. W.: 00:45:00 – płyta CD 175/

Płatnik składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością osiągnęła w 2013 roku przychód w wysokości 165.000,00 zł, koszty działalności operacyjnej wyniosły 152.759,09 zł, dochód netto wyniósł 10.104,14 zł.

/rachunek zysków i strat – k. 81-81 odwrót/

W związku z rozwojem zainteresowanej spółki, zwiększoną ilością obowiązków oraz trudnościami w prowadzeniu jej spraw, przy jednoczesnym zatrudnieniu wnioskodawczyni w pełnym wymiarze w biurze rachunkowym, wspólnicy podjęli decyzję o pełnym zaangażowaniu się w jej działalność A. S. w ramach stosunku pracy. Wspólnicy postanowili, że zatrudnienie skarżącej będzie miało miejsce w momencie

zakupu kolejnej nieruchomości. A. S. i A. W. wspólnie ustalili wysokość wynagrodzenia wnioskodawczynie, uznając, że spółka może ponieść taki koszt.

/zeznania świadka E. D.: 00:04:15, 00:21:08 – płyta CD k. 175, zeznania wnioskodawczynie: 00:02:05 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175, zeznania zainteresowanego A. W.: 00:45:00 – płyta CD 175/

Z dniem 19 maja 2014 roku wnioskodawczynie wystąpiła do dotychczasowego pracodawcy – VIDE E. D. z podaniem o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron z dniem 9 czerwca 2014 roku.

/rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron z dn. 19.05.2014 r. – k. 1 – część C akta osobowe A. S. w kopercie k. 83/

Uchwałą z dnia 2 czerwca 2014 roku zgromadzenie wspólników (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powołało pełnomocnika do zawarcia umowy z członkiem zarządu w osobie E. D..

/protokół zgromadzenia wspólników z dn. 2.06.2014 r. – k. 155-155 odwrot/

W dniu 10 czerwca 2014 roku pomiędzy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością reprezentowaną przez pełnomocnika E. D., a A. S. została zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku wice prezes zarządu, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem w wysokości 7.000,00 zł. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano siedzibę firmy.

/umowa o pracę z dn. 10.06.2014 r. – k. 1 akta osobowe A. S. w kopercie k. 70/

Według zaświadczenia lekarskiego z dnia 25 czerwca 2014 roku wnioskodawczynie była zdolna do wykonywania pracy na stanowisku wice prezes zarządu wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych.

/zaświadczenie lekarskie z dn. 25.06.2014 r. - k. 5 część A akta osobowe A. S. w kopercie k. 70/

A. S. została zgłoszona przez płatnika składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych tj. ubezpieczenia emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego w dniu 17 czerwca 2014 roku z pracowniczym kodem tytułu ubezpieczenia od dnia 10 czerwca 2014 roku.

/zgłoszenie do ubezpieczeń (...) k. 21 akta osobowe A. S. w kopercie k. 70/

Wnioskodawczynie wykonywała swoje obowiązki codziennie w różnych godzinach, zdarzało się, że wykonywała je w siedzibie biura (...),

z którym spółka miała zawartą umowę najmu powierzchni biurowej oraz Internetu lub w domu. Wnioskodawczynie w trakcie pracy korzystała z własnego komputera.

/zeznania świadka E. D.: 00:04:15 – płyta CD k. 175, zeznania wnioskodawczynie: 00:02:05 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175/

A. S. potwierdzała swoją obecność w pracy na liście obecności.

/lista obecności - koperta k. 70/

W ramach zatrudnienia u płatnika składek wnioskodawczynie zajmowała się sprawami związanymi z kupnem i odsprzedażą nieruchomości, a także pośrednictwem w ich obrocie. Zawierała umowy z osobami fizycznymi na poszukiwanie lokalu, czynnie poszukiwała nieruchomości, które mogłyby zostać nabyte przez spółkę, występowała w imieniu spółki w licytacjach, zajmowała się remontami zakupionych lokali przeznaczonych do sprzedaży.

/umowa zlecenie z dn. 11.06.2014 r. – k. 10-11, dowód wpłaty – k. 11, umowa zlecenie z dn. 16.06.2014 r. – k. 12-13, dowód wpłaty – k. 13, umowa zlecenie z dn. 19.06.2014 r. – k. 14-15, dowód wpłaty – k. 15, umowa zlecenie z dn. 6.08.2014 r. – k. 16-17, dowód wpłaty – k. 17, pismo z dn. 31.10.2014 r. – k. 18, aneks do umowy przedwstępnej z dn. 31.10.2014 r. – k. 19, protokół zdawczo odbiorczy z dn. 31.10.2014 r. – k. 20, porozumienie z dn. 3.11.2014 r. – k. 21, zeznania świadka E. D.: 00:04:15 – płyta CD k. 175, zeznania wnioskodawczyni: 00:02:05 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175. zeznania zainteresowanego A. W.: 00:45:00 – płyta CD 175/

Wnioskodawczyni konsultowała swoje działania z prezesem zarządu – A. W., z którym spotykała się osobiście, pozostawali w stałym kontakcie telefonicznym, ponadto wykonywała czynności na podstawie uchwał zgromadzenia wspólników.

/uchwała zwyczajnego zgromadzenia wspólników z dn. 14.08.2014 r. – k. 152, uchwały zwyczajnego zgromadzenia wspólników z dn. 12.11.2014 r. – k. 150-151, zeznania świadka E. D.: 00:04:15 – płyta CD k. 175, zeznania wnioskodawczyni: 00:31:47 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175/

W dniu 3 lipca 2014 roku w trakcie wizyty lekarskiej potwierdzono, że A. S. spodziewa się dziecka. Data ostatniej miesiączki przypadała na dzień 6 maja 2014 roku. Termin planowanego porodu został określony na dzień 13 lutego 2015 roku.

/dokumentacja medyczna – koperta k. 58, karta ciąży – k. 40-43/

W okresie od dnia 14 lipca 2014 roku do dnia 31 lipca 2014 roku wnioskodawczyni była niezdolna do pracy z powodu kaszlu, gorączki, bólu gardła i bólów mięśniowych.

/dokumentacja medyczna – koperta k. 54/

A. S. ponownie stała się niezdolna do pracy z powodu niedoczynności tarczycy oraz ciąży w okresie od dnia 18 sierpnia 2014 roku do dnia 30 października 2014 roku (w tym w okresie od dnia 22 września 2014 roku do dnia 24 września 2014 roku przebywała w szpitalu z powodu dolegliwości bólowych podbrzusza) oraz od dnia 13 listopada 2014 roku do dnia porodu. Lekarz chciał wnioskodawczyni wystawić zwolnienie również na okres od dnia 31 października 2014 roku do dnia 12 listopada 2014 roku, jednakże wnioskodawczyni czuła się dobrze i chciała wrócić do pracy.

/dokumentacja medyczna – koperta k. 54, dokumentacja medyczna – koperta k. 56, dokumentacja medyczna – koperta k. 58, zeznania wnioskodawczyni: 00:02:05, 00:31:47 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175/

W trakcie nieobecności odwołującej sprawami spółki zajął się prezes zarządu A. W. oraz pełnomocnik spółki, na podstawie pełnomocnictwa notarialnego z dnia 15 września 2014 roku – S. W..

/umowa przedwstępna sprzedaży nieruchomości z dn. 7.10.2014 r. – k. 112-112 odwrót, akt notarialny z dn. 20.11.2014 r. – k. 113-116, akt notarialny z dn. 22.10.2014 r. – k. 118-120, akt notarialny z dn. 9.02.2015r. – k. 127-130, zeznania zainteresowanego A. W.: 00:45:00 – płyta CD 175/

Płatnik składek wypłacił skarżącej wynagrodzenie w gotówce w następującej wysokości: za czerwiec 2014 roku – 4.900,00 zł brutto, za lipiec 2014 roku – 5.699,26 zł brutto (w tym wynagrodzenie chorobowe w wysokości 2.899,26 zł), za sierpień 2014 roku - 5.988,31 zł brutto (w tym wynagrodzenie chorobowe w wysokości 2.254,98 zł), za wrzesień 2014 roku wynagrodzenie chorobowe - 161,07 zł brutto oraz za październik 2014 roku - 304,40 zł brutto. Wnioskodawczyni kwitowała odbiór wynagrodzenia własnoręcznym podpisem na listach płac. Z dniem 29 sierpnia 2014 roku upoważniła swojego męża – M. S. do odbierania jej wynagrodzenia podczas niezdolności do pracy potwierdzonej zwolnieniem lekarskim

/upoważnienie z dn. 29.08.2014 r., listy płac – koperta k. 70/

Płatnik składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością osiągnęła w 2014 roku przychód w wysokości 386.600,00 zł, koszty działalności operacyjnej wyniosły 346.417,26 zł, dochód netto wyniósł 28.956, 40 zł.

/rachunek zysków i strat – k. 81-81 odwrót/

W dniu 5 lutego 2015 roku wnioskodawczyni urodziła dziecko – córkę L.. A. S. przebywała na urlopie macierzyńskim oraz rodzicielskim do dnia 3 lutego 2016 roku. Wstępnie wnioskodawczyni planowała powrócić do pracy w lipcu 2015 roku, po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego, z uwagi na przedłużenie umowy o pracę z jej mężem, zdecydowała się na skorzystanie z urlopu rodzicielskiego.

/odpis aktu urodzenia – k. 46, zeznania wnioskodawczyni: 00:25:37 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością od dnia 6 lipca 2015 roku zatrudnia pracownika – S. W. – żonę prezesa zarządu, na stanowisku dyrektora handlowego z wynagrodzeniem 3.924,00 zł brutto, której powierzono obowiązki nieobecnej A. S. tj. zakup i sprzedaż nieruchomości oraz prowadzenie księgowości. Wynagrodzenie S. W. również jest wypłacane w gotówce.

/wykaz osób zatrudnionych w (...) Sp. z o.o., listy płac – koperta k. 70, akt notarialny z dn. 9.07.2015r. – k. 133-136, akt notarialny z dn. 25.09.2015r. – k. 138-140, zeznania wnioskodawczyni: 00:25:37, 00:31:47 – płyta CD k. 93 w zw. z 00:30:28 – płyta CD 175, zeznania zainteresowanego A. W.: 00:45:00 – płyta CD 175/

Wnioskodawczyni po zakończeniu urlopu rodzicielskiego od dnia 4 lutego 2016 roku powróciła do pracy i nadal zajmuje się sprzedażą i kupnem mieszkań. Wspólnicy zamierzają rozwijać spółkę i zająć się usługami deweloperskimi.

/umowa kredytowa z dn. 20.04.2016r. – k. 160-162, umowa pośrednictwa sprzedaży nieruchomości z dn. 28.02.2016 r. – k. 163-163 odwrót, umowa pośrednictwa sprzedaży nieruchomości z dn. 8.04.2016 r. – k. 163-163 odwrót – k. 164, umowa pośrednictwa sprzedaży nieruchomości z dn. 13.04.2016 r. – k. 163-165, umowa o pośrednictwo z dn. 31.03.2016 r. – k. 166-166 odwrót, wniosek z dn. 20.04.2016 r. – k. 167, wniosek z dn. 5.04.2016 r. – k. 168, wniosek z dn. 13.04.2016 r. – k. 169, zeznania świadka E. D.: 00:04:15 – płyta CD k. 175, zeznania wnioskodawczyni: 00:30:28 – płyta CD 175, zeznania zainteresowanego A. W.: 00:53:14 – płyta CD 175/

Zaskarżoną decyzją z dnia 8 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. S. nie podlega od dnia 10 czerwca 2014 roku ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, albowiem wyniki przeprowadzonej kontroli, zdaniem organu rentowego dowodzą, iż umowa o pracę i zgłoszenie do ubezpieczeń były czynnościami pozornymi dokonanymi jedynie celem uzyskania dodatkowego tytułu do ubezpieczeń i skorzystania ze świadczeń w związku z chorobą i macierzyństwem.

/decyzja - k. 93-95 akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów, zeznań świadka E. D. będącej matką wnioskodawczyni oraz jednocześnie jej wcześniejszym pracodawcą, a także właścicielką biura rachunkowego sprawującego nadzór nad sprawami księgowymi zainteresowanej spółki oraz na podstawie zeznań wnioskodawczyni i występującego w imieniu zainteresowanej spółki (...) – prezesa zarządu. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający, by wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie, czy zawarta w dniu 10 czerwca 2014 roku przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z A. S. umowa o pracę nosi cechy pozorności i czy została podpisana jedynie dla uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia w związku

z niezdolnością do pracy, przypadającą w okresie ciąży od wysokiej podstawy. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka oraz wnioskodawczyni i zainteresowanego, w których wskazano na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez A. S. w ramach powyższej umowy.

W ocenie Sądu zeznania świadka, wnioskodawczyni i zainteresowanego w niniejszej sprawie są jasne, logiczne i wzajemnie niesprzeczne. Wersję zdarzeń przedstawioną przez skarżącą i zainteresowanego płatnika składek potwierdził świadek zeznający w tej sprawie, niebędący co prawda osobą obcą dla stron postępowania, ale z uwagi na fakt bycia wcześniejszym pracodawcą ubezpieczonej oraz osobą świadczącą usługi księgowe dla zainteresowanej spółki, osobą posiadającą wiedzę, co do spornych okoliczności. Z zeznań świadka oraz stron jasno wynika, że wnioskodawczyni w spornym okresie wykonywała obowiązki pracownicze. Wnioskodawczyni zajmowała się sprawami związanymi z kupnem i odsprzedażą nieruchomości, a także pośrednictwem w ich obrocie. Zawierała umowy z osobami fizycznymi na poszukiwanie lokalu, czynnie poszukiwała nieruchomości, które mogłyby zostać nabyte przez spółkę, występowała w imieniu spółki w licytacjach, zajmowała się remontami zakupionych lokali przeznaczonych do sprzedaży. Zeznania świadka oraz wnioskodawczyni i zainteresowanego w tym zakresie wzajemnie się uzupełniają i są wiarygodne. Ponadto w toku postępowania płatnik składek i odwołująca przedstawili dokumenty sporządzone przez wnioskodawczynię w spornym okresie tj. umowy zlecenia, dowody wpłaty, aneksy do umów przedwstępnych, protokół zdawczo odbiorczy.

Stanowisko, na jakim została zatrudniona A. S. nie było stanowiskiem nowoutworzonym, wnioskodawczyni pełniła funkcję wiceprezesa od początku istnienia spółki w ramach stosunku organizacyjnoprawnego. Strony w sposób wiarygodny wykazały jednak, motywy podjęcia decyzji o zatrudnieniu ubezpieczonej w spornym okresie w ramach umowy o pracę. A. S. od dłuższego czasu pracowała na stanowisku księgowej w biurze rachunkowym swojej matki, łącząc pracę na pełen etat z prowadzeniem spraw spółki.

W związku z rozwojem działalności spółki, przy jednoczesnym braku perspektywy rozwoju u dotychczasowego pracodawcy i związaną z tym chęcią uczynienia z pracy na rzecz spółki swojego zasadniczego zajęcia, podjęła decyzję o rozwiązaniu umowy o pracę łączącej ją z matką, angażując się tym samym w pełni w sprawy spółki. Powyższe wprost wskazuje na to, że charakter oraz wymiar działań A. S. na rzecz zainteresowanej spółki uległ zmianie. Podkreślić w tym miejscu należy także, że wnioskodawczyni złożyła wniosek o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron, w momencie, kiedy nie mogła jeszcze podejrzewać, że jest w ciąży.

Wskazać także należy, że płatnika składek stać było na zatrudnienie pracownika, z wynagrodzeniem określonym w kwestionowanej umowie. K. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w spornym okresie potroiła swój dochód, co świadczy również o ciężarze gatunkowym działań wykonywanych przez skarżącą w ramach umowy o pracę. Podkreślić także należy, że wynagrodzenie w wysokości 7.000,00 zł brutto nie może zostać uznane za wygórowane, biorąc pod uwagę wykształcenie oraz kompetencje A. S.. Zaznaczyć także wypada, że była ona osobą kompetentną oraz dobrze przygotowaną do pracy na powierzonym jej stanowisku.

Podkreślić w tym miejscu należy, że w momencie zajścia w ciążę, wnioskodawczyni miała inny pracowniczy tytuł do ubezpieczeń społecznych. Ponadto ani w dacie zawarcia kwestionowanej umowy, ani też w momencie zgłoszenia jej do ubezpieczeń społecznych, co nastąpiło z zachowaniem ustawowego terminu okoliczność, iż spodziewa się ona dziecka nie była jeszcze potwierdzona. Zatem nie można stronom umowy przypisać działania wyłącznie w celu uzyskania dla skarżącej tytułu do ubezpieczeń społecznych.

Ubezpieczona w momencie podjęcia zatrudnienia była w początkowej fazie ciąży, legitymowała się zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do podjęcia pracy, a zmiana miejsca zatrudnienia w okresie ciąży, nie jest prawnie zabroniona.

Nadto zeznania świadka i odwołującej świadczą o tym, że pracodawca kierował pracą wnioskodawczyni, wnioskodawczyni konsultowała swoje działania z prezesem zarządu spółki oraz odpowiadała przed zgromadzeniem

wspólników. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracownicze odwołuje się do staranności, a nie rezultatu.

Podkreślić również należy, że po odejściu przez wnioskodawczynię na długotrwałe zwolnienie lekarskie, a następnie urlop macierzyński prowadzeniem spraw spółki zajmował się jej prezes, nadto w momencie, w którym A. S. podjęła decyzję o przedłużeniu urlopu macierzyńskiego, płatnik składek zatrudnił pracownika, któremu powierzył zakres obowiązków wnioskodawczyni.

Ostatecznie wskazać należy, że na ocenę materiału dowodowego znaczący wpływ miała okoliczność, że płatnik składek i wnioskodawczyni kontynuują stosunek pracy po zakończeniu przez nią urlopu rodzicielskiego, co strona odwołująca w sposób niebudzący wątpliwości Sądu wykazała.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. S. w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługuje na uwzględnienie i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 121 ze zm.) pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 159) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 4 w ust 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy zasiłkowej ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Z kolei zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 pkt 1 analizowanej ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

Natomiast, jak stanowi art. 4 w ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarła z A. S. w dniu 10 czerwca 2014 roku umowę o pracę, która stanowiła podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, że A. S. podlega ubezpieczeniom. Ważność tej umowy została niesłusznie zakwestionowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Niewątpliwie bowiem sporna umowa o pracę nie została zawarta dla pozorów, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k.c.

Zgodnie z art. 210 § 1 kodeksu spółek handlowych w umowie między spółką a członkiem zarządu oraz w sporze z nim spółkę reprezentuje rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników.

W przypadku, o którym mowa w art. 210 § 1 kodeksu spółek handlowych, chodzi o wszelkie umowy, jakie mogą być zawierane przez spółkę z członkami zarządu. Zarówno o takie, które mogą wiązać się z pełnioną funkcją, jak i te, które nie są związane z wykonywaniem funkcji członka zarządu, ale są zawierane przez osobę fizyczną poza źródłem kompetencji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2010 roku, IV CSK 413/09, LEX nr 677902; podobnie Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 4 kwietnia 2013 roku, I ACa 1275/12, LEX nr 1313310 oraz Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z

5 grudnia 2013 roku, I ACa 559/13, LEX nr 1409076). W pierwszym przypadku dotyczy to przede wszystkim umowy o pracę, umowy zlecenia czy umowy o zarządzanie spółką. Skutkiem niezastosowania się do zasad określonych w art. 210 § 1 k.s.h. jest nieważność dokonanej czynności na podstawie art. 58 k.c.

Z poczynionych przez Sąd i niekwestionowanych przez strony ustaleń wynika, że wnioskodawczyni będąca współnikiem zainteresowanej spółki, pełni w niej jednocześnie funkcję wiceprezesa od momentu jej rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym. Ponadto ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż uchwałą z dnia 2 czerwca 2014 roku zgromadzenie współników (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powołało pełnomocnika do zawarcia umowy z członkiem zarządu w osobie E. D..

W związku z powyższym podkreślić należy, że zakwestionowana przez organ rentowy umowa o pracę została zawarta z dochowaniem warunków wskazanych w art. 210 § 1 k.s.h. Przedmiotowa umowa o pracę została bowiem zawarta w imieniu spółki przez pełnomocnika powołanego uchwałą zgromadzenia współników, a zatem przy prawidłowej reprezentacji spółki.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że osoba fizyczna pełniąca funkcję członka zarządu w spółce prawa handlowego może być powiązana ze spółką jedynie stosunkiem organizacyjnoprawnym albo jej funkcje w zarządzie mogą być wykonywane w złożonym układzie członkostwa w zarządzie i umowy o pracę lub stosunków cywilnoprawnych. Stosunek pracy zawsze jest jednak odrębnym stosunkiem prawnym od członkostwa w zarządzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i w jego zakresie członek zarządu jest osobą trzecią względem spółki, a o jego treści praw pracowniczych decyduje treść stosunku pracy.

Generalnie stwierdzić należy, że sam fakt wykonywania pewnych czynności i pobierania za nie wynagrodzenia nie przesądza o charakterze umowy łączącej członka zarządu ze spółką. Zgłoszenie do ubezpieczenia pracowniczego także nie jest skuteczne, jeżeli dotyczy osoby, która nie może być uznana za podmiot tego rodzaju ubezpieczenia, ponieważ nie świadczy pracy w ramach stosunku pracy i przez to nie można jej przypisać cech pracownika.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Zgodnie z treścią art. 22 § 1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę,

a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 r. III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r. o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r. II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 116). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem

społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej podniesione - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi

a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających

z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego

i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane, jako obejście prawa.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 r., sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym to Sąd Najwyższy stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Nadto nadmienić należy, że w niniejszej sprawie to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych, gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), że o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) wskazano, że umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm.) wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy tym wszak założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenie zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał zatem badać, czy pomiędzy wnioskodawczynią, a płatnikiem składek istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

W tej sytuacji do Sądu należało przeprowadzenie oceny, czy analizowany stosunek prawny nosił konstytutywne cechy stosunku pracy.

W tym celu Sąd zbadał, czy odwołująca osobiście świadczyła pracę podporządkowaną pracodawcy (pod kierownictwem pracodawcy) w sposób ciągły, odpłatny, na rzecz i ryzyko pracodawcy. Dokonanie powyższego ustalenia miało bowiem znaczenie dla objęcia wnioskodawczyni obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowymi, chorobowym oraz wypadkowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorności oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę. Postępowanie dowodowe wykazało bowiem, że A. S. pracę podjęła i ją świadczyła, a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie. Wnioskodawczyni wykonywała w spornym okresie pracę u płatnika składek. Zajmowała się sprawami związanymi z kupnem i odsprzedażą nieruchomości, a także pośrednictwem w ich obrocie. Zawierała umowy z osobami fizycznymi na poszukiwanie lokalu, czynnie poszukiwała nieruchomości, które mogłyby zostać nabyte przez spółkę, występowała w imieniu spółki w licytacjach, zajmowała się remontami zakupionych lokali przeznaczonych do sprzedaży. Powyższe zostało potwierdzone przez świadka w osobie właściciela biura rachunkowego sprawującego nadzór nad księgowością spółki, który widział A. S., jak wykonywała czynności. Zakres wykonywanych przez wnioskodawczynię obowiązków w spornym okresie przede wszystkim potwierdza jednak materiał dowodowy w postaci umów, aneksów do umów, pokwitowań zapłaty, pism oraz protokołu. Po odejściu ubezpieczonej na zwolnienie lekarskie jej obowiązki częściowo przejął drugi wspólnik spółki, pełniący funkcję prezesa zarządu, a późniejszym okresie doszło do zatrudnienia pracownika z analogicznym zakresem obowiązków. A zatem A. S. faktycznie świadczyła pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, na rzecz płatnika składek, co w ocenie Sądu jest jak najbardziej wiarygodne i zostało w toku postępowania udowodnione.

W ocenie Sądu należycie zostały wyjaśnione i uprawdopodobnione motywy związane z zatrudnieniem wnioskodawczyni. Nieuzasadniony jest zatem zarzut organu rentowego, że płatnik składek nie miał potrzeby gospodarczej zatrudnienia pracownika na stanowisku, jakie powierzono ubezpieczonej. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zatrudniła wnioskodawczynię, ponieważ bez jej pełnego zaangażowania, które nie było możliwe z uwagi na świadczenie pracy w wymiarze pełnego etatu u innego pracodawcy, dalszy rozwój spółki byłby niemożliwy.

A. S. miała potrzebne kwalifikacje do pracy na stanowisku wiceprezesa spółki i zajmowania się obrotem nieruchomości, gdyż posiadała stosowne wykształcenie oraz zdobyła niezbędne doświadczenie. Ponadto wnioskodawczyni miała podstawy do podjęcia decyzji o zmianie pracy, albowiem poprzedni pracodawca nie dawał jej możliwości rozwoju zawodowego, co zważywszy na młody wiek ubezpieczonej, jest ważnym elementem kariery.

Jednocześnie ustalone okoliczności faktyczne sprawy uprawniają Sąd do oceny wynagrodzenia określonego w zawartej umowie o pracę. Zgodnie z art. 78 k.p. wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Otrzymywana przez skarżącą kwota wynagrodzenia 7.000,00 zł brutto, biorąc pod uwagę zakres wykonywanych czynności, a także posiadane przez nią wykształcenie oraz doświadczenie, nie może być uznana za wygórowaną, płatnika składek było stać na zatrudnienie pracownika z takim wynagrodzeniem, zwłaszcza że zainteresowana spółka zwiększyła swoje dochody.

W toku postępowania ustalono, że wnioskodawczyni w momencie wystąpienia z wnioskiem o rozwiązanie umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą, a także w dacie zawarcia spornej umowy o pracę, nie wiedziała, że spodziewa się dziecka. A. S. otrzymała zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy. Natomiast pierwsza niezdolność do pracy spowodowana ciążą powstała dopiero pod koniec sierpnia, a zatem ponad dwa miesiące od momentu nawiązania stosunku pracy.

W ocenie Sądu także fakt, że wnioskodawczyni była osobą aktywną zawodowo i bezpośrednio przed podpisaniem kwestionowanej umowy o pracę miała tytuł do ubezpieczeń społecznych, potwierdza brak pozorności zawartej umowy. Zarzut czyniony przez organ rentowy, iż celem stron było uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z powyższym jest zdaniem Sądu całkowicie chybiony.

Sąd Okręgowy pragnie z całą mocą podkreślić, że z samego faktu zawarcia umowy o pracę przez kobietę w ciąży ani z tego, że w stosunkowo niedługim czasie od zawarcia takiej umowy pracownik zaczyna korzystać ze zwolnień lekarskich nie można wywodzić pozorności takiej umowy. Pozorność powinna być wykazana przez organ rentowy stosownymi dowodami i nie może opierać się jedynie na przypuszczeniach. Ponadto wskazać należy, że nie jest objęte zakazem prawnym zawieranie umów o pracę w celu osiągnięcia skutku w postaci objęcia pracownika ubezpieczeniem społecznym, ani też skutek w postaci objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym nie jest zakazany przez prawo, ale właśnie odwrotnie – następczym skutkiem rzeczywistego podjęcia pracy w ramach stosunku pracy jest nakaz obowiązkowego ubezpieczenia pracownika co wprost wynika z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 6 ust.1 pkt 1, art. 12 ust.1, art. 13 pkt 1 ustawy systemowej).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 lutego 2006 roku, w sprawie III UK 156/05, Lex 272549, stwierdził, że samo zawarcie umowy o pracę w okresie ciąży, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem. W teorii prawa cywilnego uznaje się, że czynnością prawną podjętą w celu obejścia ustawy jest czynność, wprawdzie nie objęta zakazem prawnym, ale przedsięwzięta w celu osiągnięcia skutku zakazanego przez prawo.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 listopada 2004 roku (sygn. akt I PK 42/04, OSNP 2005, nr 14, poz. 209) stwierdził, że „czynności mające na celu obejście ustawy (in freudem legis) zawierają jedynie pozór zgodności z ustawą. Czynność prawna mająca na celu obejście ustawy polega na takim ukształtowaniu jej treści, która z punktu widzenia formalnego (pozornie) nie sprzeciwia się ustawie, ale w rzeczywistości (w znaczeniu materialnym) zmierza do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest przez nią zakazane. Chodzi tu zatem o wywołanie skutku sprzecznego z prawem” (podobnie również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005, nr 15, poz. 235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2005 roku, III UK 89/05).

Zawierając umowy o pracę strony kierują się różnymi motywami indywidualnymi, które należy odróżnić od *causa* czynności prawnej (typowego celu czynności prawnej). Między innymi, jak wskazał Sąd Najwyższy, zawarcie umowy o pracę, choćby zmierzało do uzyskania kredytu bankowego, nie jest obejściem ustawy (zob. powołany wyżej wyrok z 25 listopada 2004 roku, I PK 42/04, wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005 roku, III UK 89/05). Podobnie takiego zarzutu nie można postawić umowie o pracę nienaruszającej art. 22 k.p., nawet gdy jej cel dyktowany był wyłącznie chęcią uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego (zob. powołany wyżej wyrok z 25 listopada 2004 roku, I PK 42/04, wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005 roku, III UK 89/05). W szczególności trudno uznać, że dążenie kobiety ciężarnej do uzyskania takiej ochrony jest sprzeczne z prawem. Przeciwnie jest to zachowanie rozsądne i uzasadnione zarówno z osobistego, jak i społecznego punktu widzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2005 roku, III UK 89/05).

Podkreślić należy ponownie, że najistotniejsze na gruncie niniejszej sprawy jest to, że skarżąca faktycznie wykonywała pracę na rzecz płatnika składek po podpisaniu umowy o pracę, a pracodawca przyjmował od wnioskodawczyni świadczoną na jego rzecz przez odwołującą pracę i wypłacał jej za to umówione wynagrodzenie.

Wskazać także trzeba, że odwołująca wykazała, że praca była przez nią świadczona na warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p. tj. w warunkach podporządkowania pracodawcy.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 12 maja 2011 roku w sprawie II UK 20/2011 (opublik. w OSNP 2012/11-12/145) Sąd Najwyższy podniósł, że inna jest charakterystyka stosunku pracy osoby zarządzającej zakładem pracy w imieniu pracodawcy. Osoba zarządzająca zakładem pracy w imieniu pracodawcy może być zatrudniona na podstawie stosunku pracy, w którym wykonywanie pracy podporządkowanej ma cechy specyficzne, odmienne od "zwykłego" stosunku pracy. Tradycyjne pojmowanie podporządkowania jako obowiązku wykonywania przez pracownika poleceń pracodawcy ewoluuje w miarę rozwoju stosunków społecznych. W miejsce dawnego systemu ścisłego hierarchicznego podporządkowania pracownika i obowiązku stosowania się do dyspozycji pracodawcy nawet w technicznym zakresie działania, pojawia się nowe podporządkowanie autonomiczne, polegające na wyznaczeniu pracownikowi przez pracodawcę zadań bez ingerowania w sposób ich wykonania. W tymże systemie podporządkowania pracodawca określa godziny czasu pracy i wyznacza zadania, natomiast sposób realizacji tych zadań pozostawiony jest pracownikowi (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 września 1999 r., I PKN 277/99, OSNP 2001 nr 1, poz. 18 i z dnia 9 września 2004 r., I PK 659/03, OSNP 2005 nr 10, poz. 139). To, że taka osoba może być zatrudniona na podstawie stosunku pracy wskazują liczne przepisy Kodeksu pracy regulujące tę kwestię (por. art. 128 § 2 pkt 2, art. 131 § 2, art. 132 § 2 pkt 1, art. 149 § 2, art. 151⁴ § 1, art. 151⁵ § 4, art. 151⁷ § 5 pkt 1, art. 241²⁶ § 2). Z art. 241²⁶ § 2 k.p. wynika wprost, że osoba zarządzająca w imieniu pracodawcy zakładem pracy może być zatrudniona na podstawie stosunku pracy lub na innej podstawie niż stosunek pracy. Status pracowniczy osób sprawujących funkcje organów zarządzających zakładami pracy (w tym także funkcję członka zarządu spółki) nie wynika z faktu spełniania przez te osoby wszystkich cech stosunku pracy z art. 22 § 1 k.p., lecz z decyzji ustawodawcy o włączeniu tych osób do kategorii pracowników, pomimo braku podporządkowania kierownictwu pracodawcy pojmowanego w tradycyjny sposób.

Nie ulega wątpliwości, że w przypadku prezesa zarządu spółki, czy też wiceprezesa sposób wykonywania obowiązków pracowniczych mieści się w modelu „autonomicznego” podporządkowania pracowniczego osoby zarządzającej zakładem, gdzie podległość wobec pracodawcy (spółki) wyraża się w respektowaniu uchwał wspólników i w wypełnianiu obowiązków wynikających z Kodeksu spółek handlowych. W tym systemie podporządkowania pracowniczego pracodawca określa godziny pracy i wyznacza zadania, natomiast sposób realizacji tych zadań pozostawiony jest pracownikowi. Przy takim ujęciu podporządkowania pracowniczego osoby zarządzającej zakładem pracy nie można jednak tracić z pola widzenia tego, że może ono istnieć jedynie w przypadku rozdzielenia osoby pracodawcy i pracownika. Innymi słowy, podporządkowanie pracownicze nie występuje wtedy, kiedy jedna i ta sama osoba wyznacza zadania pracownicze a następnie sama je wykonuje.

Przykładowo, judykatura Sądu Najwyższego wyklucza możliwość, aby jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, będący prezesem jej jednoosobowego zarządu, był zatrudniony w charakterze pracownika, gdyż stanowiłoby to wyraz niemożliwego pojęciowo podporządkowania "samemu sobie" (por. uchwałę z dnia 8 marca 1995 r., I PZP 7/95, OSNAPiUS 1995 nr 18 poz. 227; wyroki: z dnia 25 lipca 1998 r., II UKN 131/98, OSNAPiUS 1999 nr 14, poz. 465; z dnia 16 grudnia 1998 r., II UKN 394/98, OSNAPiUS 2000 nr 4, poz. 159; z dnia 7 kwietnia 2010 r., II UK 177/09, LEX nr 599767). Wspomniane orzecznictwo odnosi się też do sytuacji, w której społeczny status wykonawcy pracy staje się dla danej osoby jedynie funkcjonalnym elementem jej statusu właściciela spółki, służąc kompleksowej obsłudze tego podmiotu, a więc do sytuacji w której dochodzi do swoistej symbiozy pracy i kapitału, sprzecznej z aksjologią prawa pracy i prawa ubezpieczeń społecznych, opartą co do zasady na założeniu oddzielania kapitału oraz pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego, zebrany materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, że w spornym okresie A. S. wykonywała swoje obowiązki wynikające z podpisanej umowy o pracę w reżimie stosunku pracy. Jak bowiem ustalono, drugi wspólnik zainteresowanej spółki, posiadający w niej połowę udziałów, pozostawał z ubezpieczoną w stałym kontakcie, skarżąca konsultowała z nim wykonywane przez siebie czynności, respektując uchwały zgromadzenia wspólników, a ponadto skarżąca podpisywała listy obecności.

Na mocy art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i przebiegu ubezpieczeń, a zatem ma prawo do kwestionowania podstaw ubezpieczenia w tym umów o pracę, jako że rodzą one skutki w dziedzinie ubezpieczeń społecznych.

Jednak w takiej sytuacji to na organie rentowym spoczywa obowiązek udowodnienia pozorności umowy lub jej sprzeczności z zasadami współzycia społecznego, w myśl art. 6 k.c. Stanowisko takie zajął także Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 15 lutego 2007 r., I UK 269/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 78, w którym stwierdził, iż na organie rentowym, który przyjął zgłoszenie do ubezpieczenia pracowniczego i nie kwestionował tytułu tego zgłoszenia oraz przyjmował składki, spoczywa ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli.

Zdaniem Sądu Okręgowego, organ rentowy w żaden sposób nie udowodnił, iż zakwestionowana przez niego umowa o pracę miała charakter pozorny, czy była sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie tylko potwierdził fakt wykonywania przez ubezpieczoną pracy na rzecz płatnika, ale wykluczył pozorny charakter zatrudnienia.

Uwzględniając poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w przytoczonych orzeczeniach, należy uznać, że w sytuacji gdy wolą stron zawierających umowę o pracę było nawiązanie stosunku pracy i doszło do faktycznego świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu jej stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (np. choroby, ciąży), nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że A. S. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 10 czerwca 2014 roku jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł..

Natomiast na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 11 ust. 2 (w brzmieniu obowiązującym do spraw wszczętych do dnia 31 lipca 2015 roku), w związku z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 490), mając na uwadze, że zgodnie z § 21 obowiązującego

od dnia 1 stycznia 2016 roku rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U z 2015 r, poz. 1804) - do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego, wypożyczając akta rentowe.

01.06.2016r.